

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 13C/845/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412221259
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr Dagmar Aradská
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2014:4412221259.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

r o z h o d o l :

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa návrhom doručeným Okresnému súdu Nové Zámky dňa 27.9.2012 domáhal vydania medzitýmneho rozsudku, ktorým by súd určil, že žalovaná je zodpovedná za škodu vzniknutú žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nové Zámky, pretože tento nerozhodol v zákonom určenej lehote o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku žalobcu, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. 4192978 dlžníkom - povinným W. W., pričom spôsobom odporujúcim zákonu uvedený súd vykonal procedúru preskúmania exekučného titulu. Žalobca si uplatnil aj nárok na náhradu škody vo výške 1 721,28 eur a na nemajetkovú ujmu vo výške 344,26 eur ako aj náhradu trov konania. Žalobca svoj návrh odôvodnil tvrdením, že ako oprávnený subjekt navrhol zvolenému exekútorovi vykonať exekúciu na vymoženie pohľadávky, ktorá vznikla voči špecifikovanému dlžníkovi z uvedenej Zmluvy o úvere. Súdny exekútor pridelil uvedenej exekučnej veci číslo EX XXXXX/XXXX a ním spísaný návrh na vykonanie exekúcie, spolu so žiadosťou o vydanie poverenia a exekučným titulom, doručil Okresnému súdu Nové Zámky ako miestne a vecne príslušnému exekučnému súdu. Podľa žalobného návrhu exekučný súd mal rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 20.6.2012 rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, pričom konanie začalo 28.11.2009. Podľa žalobcu tak k rozhodnutiu exekučného súdu došlo po uplynutí zákonom určenej lehoty, s omeškaním viac ako 935 dní. Za nesprávny úradný postup žalobca podľa návrhu považuje popri nevydaní rozhodnutia v zákonom určenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných priesťahov aj skutočnosť, že exekučný súd preskúmal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul - rozsudok rozhodcovského súdu - spôsobom odporujúcim zákonu, pričom exekučný súd nie je v zmysle § 40 a nasl. zákona č. 244/2002 Z.z. (ZoRK) súdom, do právomoci ktorého patrí zrušenie rozhodcovského rozsudku. Podľa žalobcu tým, že exekučný súd svojim nelegálnym postupom vykonal opätovné posúdenie práva žalobcu na zaplatenie dlhu v časti istiny vyvolal formálne stav, ktorý založil prekážku rozhodnutej veci. Na jednej strane existuje právne relevantný exekučný titul - rozhodcovský rozsudok, ktorý je z pohľadu exekučného súdu materiálne nevykonateľný, pričom existenciou rozsudku rozhodcovského súdu je vytvorená prekážka veci právoplatne rozhodnutej. Preto zo strany žalobcu nie je možné iniciovať občianske súdne konanie a požadovať súdnu ochranu práva na zaplatenie istiny s príslušenstvom. V danom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými priesťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala vytvoriť stav zakladajúci reálnu nevykonalnosť istiny a jej príslušenstva založením prekážky veci rozhodnutej. Žalobcovi vytýkaným nesprávnym postupom exekučného súdu mala vzniknúť majetková škoda vo výške 1 721,28 eur predstavujúca náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá už nemôže byť priznaná voči dlžníkovi žalobcu právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu

zo Zmluvy o úvere. Taktiež mu mala vzniknúť aj nemajetková ujmu, ktorú žalobca vyčíslil vo výške 20% z uplatňovanej istiny s príslušenstvom, a to sumou 344,26 eur. Žalobca svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnil tým, že nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu jeho legitímneho očakávania, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Žalobca by vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu mohol včas uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožitelnosti jeho pohľadávky a príslušenstva. Žalobca súčasne vzniesol námietku zaujatosti sudcov miestne a vecne príslušného Okresného súdu Nové Zámky.

Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 5NcC/166/2012-10 z 19.10.2012 rozhodol, že sudcovia Okresného súdu Nové Zámky sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci a vec prikázal na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Komárno, ktorému vec napadla dňa 18.12.2012.

Súd uznesením z 29.1.2013 žalobcu v súlade s § 43 ods. 1 O.s.p. vyzval na doplnenie jeho podania.

Žalobca dňa 19.12.2012 doručil Okresnému súdu Nové Zámky rovnopis návrhu vo veci, aj keď v sprievodnom liste označenom v dolnom ľavom rohu internou značkou žalobcu 6390 - ISTINA RS odkazuje, na rozdiel od písomného návrhu, na inú zmluvu o úvere (č. 1100078), uzavretú s iným dlžníkom (T. V.), odkazuje na iné číslo exekučného spisu (EX XXXXX/XXXX) a inú značku uvedenú v dolnom ľavom rohu návrhu (6359 - ISTINA RS).

Žalobca podaním z 25.2.2013 súdu oznámil, že nedisponuje rovnopisom návrhu na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, keď originál návrhu na predbežné prerokovanie podal osobne do podateľne žalovaného, ktorý potvrdil prijatie návrhu, spolu s prijatím iných návrhov, označením ich súpisu prezenčnou pečiatkou. Žalobca navrhol súdu, aby v konaní vykonal dôkaz oboznámením sa s príslušným spisom žalovaného, keďže on disponuje len jednotnou a nedeliteľnou databázou návrhov v elektronickej forme, a preto môže poskytnúť len uvedenú databázu obsahujúcu 43 597 návrhov. Tvrdil, že v danom štádiu konania neexistuje námietka žalovaného, že v tomto štádiu konania návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody nebol podaný. Súčasne súdu oznámil, že Okresnému súdu Nové Zámky predložil prílohu - potvrdenie Ministerstva spravodlivosti SR o prijatí žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a tieto zaslal konajúcemu súdu aj do iného konania (9C/162/2012). V ďalšom poukázal na absenciu odôvodnenia uznesenia, ktorým bol vyzvaný na doplnenie podania.

Dňa 24.3.2014 Ministerstvo spravodlivosti SR doručilo súdu vyjadrenie vo veci, v ktorom poukázalo na zmätočnosť podaní žalobcu, ktorý prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd, napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša žalobca sám. Ďalej uviedlo, že neoznačenie spisových značiek exekučných konaní, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu, bolo jedným z dôvodov, pre ktoré Ústavný súd SR odmietol sťažnosť žalobcu na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu a príkladmo odkázalo na rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 211/2012, sp. zn. IV. ÚS 366/2012, IV. ÚS 374/2012. V súvislosti s tým poukázalo na nejasný titul nároku na náhradu škody, keď nie je zrejmé, či si žalobca uplatňuje nárok titulom nesprávneho úradného postupu z dôvodu prietahov, z dôvodu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia alebo z dôvodu nerozhodnutia v zákonom určenej lehote. Konštatovalo, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prietahy v konaní súdu, keď túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Poukázalo na ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. a § 16 ods. 1 citovaného zákona a v súvislosti s uvedenými ustanoveniami vytklo žalobcovi, že ide o predčasne uplatnený nárok na súde, keď od doručenia žiadostí o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody do podania žalobných návrhov neuplynulo 6 mesiacov. Ministerstvo spravodlivosti SR v ďalšom informovalo, že žalobca napriek výzve na doplnenie žiadosti o predbežné prerokovanie náhrady škody, mu neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí. Tým žalobca zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, a tak nárok žalobcu nepovažuje za predbežne prerokovaný. K žalobcom tvrdenému nesprávnemu úradnému postupu uviedlo, že prax ukázala, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby súdy mohli objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok. Argumentovalo tým, že 15 dňová lehota na vydanie poverenia sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia. K žalobcom tvrdenému nesprávnemu úradnému postupu uviedlo, že vnútroštátny súd má v zmysle uznesenia Ústavného súdu SR č.

k. IV. ÚS 60/2011-13 z 3.3.2011 ako aj uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2011 z 13.10.2011, sp. zn. 3MCdo/11/2010 z 26.9.2011 a sp. zn. 5Cdo/291/2010 z 29.3.2011 povinnosť ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky, preskúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy, a to v takom rozsahu, v akom mu to umožňujú procesné pravidlá. V súvislosti s posúdením, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov Ministerstvo spravodlivosti SR poukázalo na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 16/02 so záverom, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prieťahy v konaní. Konštatovalo, že zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia nemôže byť nesprávnym úradným postupom, keď nedošlo k porušeniu právnou normou predpísaného postupu štátneho orgánu a keďže nebola ani konštatovaná nezákonnosť rozhodnutia o zamietnutí žiadosti, v danom prípade nemôže ísť o zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Žalobcovi vytykalo, že nepreukázal podanie sťažnosti na prieťahy v konaní a ani rozhodnutie, v ktorom by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, preto nie je preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prieťahov, ktorú môže konštatovať len Ústavný súd SR. Poukázalo na to, že žalobca nepreukázal vznik škody v uplatnenej výške, nepreukázal existenciu dlžníka a ani nevyožiteľnosť pohľadávky. Konštatovalo, že rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia iba preukázalo nespôsobilosť konkrétneho rozhodcovského rozsudku byť exekučným titulom a nulitný rozhodcovský rozsudok nepredstavuje prekážku res iudicatae pre uplatnenie nároku žalobcu na súde (uznesenie Krajského súdu v Trnave z 31.5.2012 sp. zn. 10CoE/308/2011, uznesenie Krajského súdu v Žiline z 11.7.2012 sp. zn. 20CoE/94/2012). Žalobca mal možnosť získať iný exekučný titul podaním návrhu na začatie konania, pokiaľ to nevykonal, vlastnou nečinnosťou prispel k situácii namietanej v žalobe. Upozornilo na to, že žalobca má preukázať, že by mu súd bez akýchkoľvek pochybností priznal nárok voči dlžníkovi vo výške, pre ktorú žaluje žalovanú a preukázať, že pohľadávky sú nevyožiteľné v dôsledku pochybenia exekučného súdu. Ďalej poznamenalo, že v majetkovoprávných vzťahoch fyzických a právnických osôb nemôže byť štát sukcesorom, preberajúcim zodpovednosť za vzájomné záväzky zmluvných strán, pokiaľ je ich uspokojenie možné dosiahnuť iným spôsobom. V súvislosti s uplatnenou náhradou nemajetkovej ujmy vo výške 20% z tvrdenej škody poukázalo na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 675/2011, podľa ktorého odškodnenie právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnými prieťahmi v konaní nie je možné vzťahovať na fyzické osoby, ktoré sa na činnosti právnickej osoby nejakým spôsobom zúčastňujú, lebo im nevzniká ujma priamo. Súčasne konštatovalo, že požadovaná náhrada nie je podložená reálnymi skutočnosťami, či rozumnou úvahou. Ministerstvo naostatok akcentovalo potrebu zohľadnenia ustanovenia § 3 ods. 1 OZ ako aj ustanovenia § 17 ods. 2, 3 zákona č. 514/2003 Z.z. pri formovaní záveru o potrebe priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a upriamilo pozornosť na list Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť pod č. JUST/A3/RM/kb D(2010)] 1360, v ktorom Európska komisia poukázala na to, že v súvislosti s podnikateľskými praktikami žalobcu dostala sťažnosti od slovenských spotrebiteľov, resp. od slovenského združenia na ochranu spotrebiteľov, pričom útvary Komisie sa o týchto praktikách dozvedeli aj prostredníctvom návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Krajský súd v Prešove (vec C-76/10). Práve podnikateľská činnosť žalobcu podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľa na všetkých úrovniach štátnej moci, keď žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé právne vedomie nízkoprijmových osôb. Preto konanie žalobcu považuje za rozporné s dobrými mravmi. V danom prípade nemožno ani tvrdiť, že žalobcovi vznikla škoda postupom okresného súdu, ako následok priameho pôsobenia príčiny. S poukazom na uvedené Ministerstvo spravodlivosti SR navrhlo návrh žalobcu zamietnuť a uplatnilo si náhradu trov konania.

Súd v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával v neprítomnosti riadne predvolaného právneho zástupcu žalobcu, ktorý svoju neprítomnosť na pojednávaní žiadal ospravedlniť mailovou správou odoslanou súdu po skončení úradných hodín súdu (o 18.45 hod.) deň pred pojednávaním, pričom súčasne požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca, ktorého náplňou práce je, v rámci zastupovania žalobcu, účasť na pojednávaní. Žalobca súčasne predložil potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti Jána Kohúta so začiatkom neschopnosti od 28.3.2014. Na uvedenom potvrdení nie je uvedený poistný vzťah menovaného či už k žalobcovi alebo k právnenému zástupcovi žalobcu, teda nie je uvedené, že by bol ich zamestnancom. Keďže advokátske spoločenstvo zastupujúce žalobcu má dvoch členov a aj šiestich koncipientov, súd nemal preukázaný žiadny vážny dôvod na odročenie pojednávania. Predvolanie na pojednávanie vytyčená na 16.4.2014 bolo právnenému zástupcovi žalobcu doručené už 11.3.2014, menovaný J. Kohút (bez preukázania jeho vzťahu k žalobcovi, či k jeho právnenému zástupcovi a preukázania oprávnenia na ich zastupovanie) je

práceschopný od 28.3.2014, a tak žalobcoví, či jeho právnomu zástupcovi, nič nebránilo zabezpečiť si zastúpenie do termínu pojednávania. Súd pojednával aj v neprítomnosti žalovanej, ktorá svoju neprítomnosť na pojednávaní žiadala ospravedlniť s tým, že nežiadala o odročenie pojednávania.

Súd vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa so sprievodným listom k žiadostiam o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody z 25.9.2012, doručený Ministerstvu spravodlivosti SR toho istého dňa, najmä č. 6390, ako aj listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu a obsahom fotokópie exekučného spisu Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 9Er/1490/2009.

Súd na danú vec aplikoval ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012, a to najmä § 3 ods. 1 písm. d/, § 3 ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a/ 1, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 5, ako aj § 44 ods. 1, 2 zákona č. 233/1995 Zb. (ďalej len EP) a § 45 ods. 1, 2 EP.

Zo skutkových tvrdení žalobcu vyplýva, že predmetom konania je nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa zákona č. 514/2003 Z.z. za tvrdý nesprávny úradný postup Okresného súdu Nové Zámky ako exekučného súdu. Žalobca za nesprávny úradný postup považuje skutočnosť, že exekučný súd mal rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sp. zn. EX XXXXX/ až dňa 20.6.2012 rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, a tak k rozhodnutiu malo dôjsť po uplynutí zákonom určenej lehoty, s omeškaním viac ako 935 dní, pričom za nesprávny úradný postup žalobca považuje aj preskúmanie exekučného titulu spôsobom, ktorý podľa žalobcu odporuje zákonu.

Z fotokópie exekučného spisu Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 9Er/1490/2009 vyplýva, že dňa 28.11.2009 bol súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým spísaný so žalobcom, ako oprávneným, návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému W. W., pričom za exekučný titul je označený rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s. Bratislava zo dňa 8.10.2009 sp. zn. SR 15215/09. Uvedený súdny exekútor až dňa 23.12.2009 doručil Okresnému súdu Nové Zámky žiadosť o udelenie poverenia spolu so zápisnicou z 28.11.2009 obsahujúcou návrh na vykonanie exekúcie ako aj uvedený exekučný titul. Exekučný súd prípisom z 5.2.2010 vyzval právneho zástupcu oprávneného (žalobcu) na predloženie zmluvy o úvere v lehote 15 dní. Uvedený prípis bol právnomu zástupcovi oprávneného doručený 12.2.2010. Súd predloženie požadovanej zmluvy urgoval prípisom z 12.4.2010, ktorý bol právnomu zástupcovi oprávneného doručený 19.4.2010 a aj prípisom z 21.12.2010, ktorý bol právnomu zástupcovi oprávneného doručený 4.2.2011. Súd prípisom z 30.3.2012 požiadal Stály rozhodcovský súd Bratislava o zapožičanie spisu. Po doručení požadovanej zmluvy o úvere so všeobecnými podmienkami, exekučný súd uznesením zo 7.6.2012, ktoré bolo právnomu zástupcovi oprávneného doručené 18.6.2012, exekúciu zastavil. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť 5.7.2012.

Podľa názoru súdu návrh žalobcu v danej veci zodpovedá ustanoveniu § 79 ods. 1 O.s.p., keď žalobca uviedol čoho sa domáha, voči komu a z akého dôvodu. Preto nič nebránilo vecnému prejednaniu tohto návrhu. Z dôvodu, že do rozhodnutia súdu vo veci uplynula šesťmesačná lehota od prijatia žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie (25.9.2012), súd návrh žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy nepovažoval za predčasný.

Zákon č. 514/2003 Z.z. v § 9 ods. 1 (v znení účinnom do 31.12.2012) výslovne uvádza ako príklad nesprávneho úradného postupu aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom určenej lehote.

Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci nesprávnym úradným postupom je popri nesprávnom úradnom postupe aj vznik škody, a príčinná súvislosť medzi nimi. Uvedené podmienky zodpovednosti musia byť splnené kumulatívne. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v danom prípade žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie ním tvrdého nesprávneho úradného postupu exekučného súdu spočívajúceho v rozhodnutí o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 20.6.2012, po uplynutí zákonom určenej doby, s tvrdým omeškaním, keď z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Nové Zámky vyplýva, že zo strany súdneho exekútora nebola dodržaná lehota určená v § 44 ods. 1 EP na predloženie návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie exekučnému súdu spolu s exekučným titulom a žiadosťou o vydanie poverenia, od ktorej skutočnosti však žalobca neodvodzuje svoj nárok.

Okresný súd Nové Zámky ako exekučný súd dňa 7.6.2012 rozhodol o zastavení exekúcie. Žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadne svojho tvrdenia, že o žiadosti súdneho exekútora bolo rozhodnuté dňa 20.6.2012 zamietnutím žiadosti o udelenie poverenia. Žalobca existenciu rozhodnutie exekučného súdu z 20.6.2012 o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora nepreukázal.

Ustanovenie § 44 ods. 2 veta tretia zákona č. 233/1995 Z.z. (EP) s účinnosťou od 9.11.1999 upravuje postup exekučného súdu pre prípad zistenia rozporu žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom. Uvedené ustanovenie neupravuje lehotu, v ktorej exekučný súd má uznesením rozhodnúť o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora. Aj keď vykonateľné rozhodcovské rozhodnutie ako exekučný titul bolo doplnené do § 41 ods. 2 písm. d/ EP novelou účinnou od 01.06.2011, táto by nepochybne bola nadbytočná v prípade stotožnenia sa súdu s právnym názorom žalobcu, že rozhodcovský rozsudok je exekučným titulom podľa ustanovenia § 41 ods. 2 písm. i/ EP, ktorého sa žiadna novela Exekučného poriadku nedotkla. Pre výklad zákona je podstatný úmysel zákonodarcu - Národnej rady SR prezentovaný v dôvodovej správe k zmene a doplneniu § 41 ods. 2 písm. d/ EP zákonom č. 102/2011 Z.z.. Potom od účinnosti zákona č. 144/2010 Z.z. dňa 1.6.2010 neexistovala ani žiadna zákonná lehota na vydanie poverenia súdnemu exekútorovi na základe exekučného titulu - rozhodnutia rozhodcovského súdu (§ 41 ods. 2 písm. d/ EP), pričom s účinnosťou od 1.6.2010 novelizované ustanovenie § 44 ods. 2 EP veta druhá sa vzťahuje aj na exekučné konania začaté pred účinnosťou zákona č. 144/2010 Z.z. (ASPI komentár k § 44 EP).

Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 13. októbra 2011 sp. zn. 3 Cdo 146/2011, uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3 z roku 2012 pod por. č. 46 (dostupnej na internetových stránkach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nssr.gov.sk), zaujal stanovisko, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Vychádzal pritom z jednotného názoru súdnej praxe, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, sa exekučný súd v zmysle § 44 ods. 2 EP, okrem iného, zaoberá tým, či rozhodnutie uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané v súlade so zákonom, t.j. či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určitosť, zrozumiteľnosť, a presnosť označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať). Podľa názoru konajúceho súdu exekučný súd je v súlade s § 44 ods. 2 veta tretia EP už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie bezpochyby oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul bol vydaný k tomu kompetentným orgánom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti (záväznosti) a na jeho základe nemožno preto viesť nútený výkon rozhodnutia. Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami, a to či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ak právomoc rozhodcovského súdu je závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods. 2 EP, okrem iného, zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t.j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť, nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý.

Z vyššie uvedeného možno vyvodíť záver, že exekučný súd, ktorý koná o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ak má pre to dostatok skutkových a právnych poznatkov, je v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 EP oprávnený už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj bez návrhu (ex officio) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, prislúcha

mu právo vyvodíť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou doložkou viazaná.

Uvedený postup exekučného súdu v danej exekučnej veci nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeroval k „zrušeniu“ tohto rozhodnutia. Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky exekučný súd len realizoval svoje oprávnenie vyplývajúce mu z ustanovenia § 44 ods. 2 EP, t.j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. Pokiaľ by exekučný súd akceptoval rozhodcovský rozsudok, pre vydanie ktorého nebola daná právomoc rozhodcovského súdu, akceptoval by vykonateľnosť rozhodnutia vydaného tým, kto na to nemal právomoc. Vo svojej podstate by išlo o akceptáciu „rozhodnutia“ nevykonateľného, majúceho účinky paaktu.

Nemožno preto prisvedčiť žalobcovi v tom, že zo žiadneho ustanovenia procesného predpisu exekučnému súdu nevyplýva oprávnenie rozhodcovskú doložku posúdiť z hľadiska jej platnosti. V danej exekučnej veci bol preto plne opodstatnený a zákonom podložený postup exekučného súdu, ktorý po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie skúmal, či rozhodcovská doložka bola uzavretá platne. Záver exekučného súdu, že rozhodcovská doložka, ktorá v danom prípade núti spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, vykazuje znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmysle § 53 ods. 1 OZ a neplatného zmluvného dojednania, preto takou doložkou nemohla byť založená právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, je súladný so zákonom. V súlade s týmto záverom exekučný súd predmetný rozhodcovský rozsudok právoplatne nepovažoval za vykonateľný exekučný titul.

Uvedený postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeroval k „zrušeniu“ tohto rozhodnutia; exekučný súd si ani neosvojoval (vo vzťahu k rozhodcovskému rozsudku) postavenie odvolacieho súdu. Exekučný súd iba skúmal, či oprávneným predložený rozhodcovský rozsudok je vykonateľným exekučným titulom, či ho vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor. Pri riešení tejto otázky nebol exekučný súd viazaný tým, ako ju vyriešil rozhodcovský súd (R 46/2012). Aj v rámci daného exekučného konania bol všeobecný (exekučný) súd oprávnený skúmať rozhodnutie označené v exekučnom konaní ako exekučný titul z hľadiska, či nejde o rozhodnutie ničotné, ktoré nevyvoláva žiadne právne účinky (viď IV. ÚS 78/2011 a tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. októbra 2012 sp. zn. 6 Cdo 105/2011).

Prekážka rozsúdenej veci (*rei iudicatae*/ § 159 ods. 3 O.s.p.) patrí k procesným podmienkam konania a jej existencia v každom štádiu konania vedie k zastaveniu konania. Jej podstata spočíva v tom, že právoplatný rozsudok predstavuje vec rozsúdenú, v ktorom prípade sa vylučuje možnosť totožnú vec znova prejednať a o nej rozhodnúť. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z akých už bol pôvodne uplatnený (t.j. ak vyplýva z rovnakého skutku). O totožnosť účastníkov ide najmä vtedy, ak v novom konaní ide o ten istý nárok medzi tými istými účastníkmi. Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie. Toto procesné ustanovenie sa uplatní aj v exekučnom konaní (§ 251 ods. 4 O.s.p.). Z obsahu exekučného spisu Okresného súdu Nové Zámky, rovnako ani z obsahu žalobného návrhu nevyplýva, že konaniu v exekučnej veci medzi žalobcom ako oprávneným a povinným W. W., týkajúcej sa vymoženía súm istiny s príslušenstvom, vedenej Okresným súdom Nové Zámky pod sp. zn. 9Er/1490/2009 na podklade exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s. Bratislava, by predchádzalo iné exekučné konanie s tým istým predmetom konania, ktoré by sa týkalo tých istých účastníkov. Prekážku rozsúdenej veci pre exekučné konanie netvorí právoplatný rozhodcovský rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní, a to ani vtedy, ak exekučný súd skúma, či exekučný titul vydaný vo forme rozhodcovského rozsudku, je materiálne vykonateľný. Z povahy rozhodcovského konania, ktoré je v zákonom vymedzených prípadoch alternatívnou možnosťou k súdному sporovému konaniu, totiž vyplýva, že jeho výsledkom môže byť iba titul, splnenia ktorého sa možno domáhať vykonaním exekúcie. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 227/2012 z 27.5.2013 Rozhodcovské konanie nemá charakter exekučného (vymáhacieho konania), preto ním nemôže byť založená prekážka tzv. „duplicitnej“ exekúcie. Navyše, ničotné rozhodnutie rozhodcovského súdu nevyvoláva žiadne právne účinky, a preto nemôže byť prekážkou veci rozhodnutej ani v inom konaní všeobecného súdu proti prípadnému žalobcovmu dlžníkovi (vzhľadom na zásadu prejudiciality vyplývajúcu z ustanovenia § 135 ods. 2 O.s.p., ako aj na zásadu viazanosti súdu právoplatným

rozhodnutím vydaným v inom konaní podľa § 159 ods. 2 O.s.p., v danom prípade právoplatným uznesením exekučného súdu č.k. 9Er/1490/2009-14 z 7.6.2012. Súd nemôže ako predbežnú otázku znovu riešiť platnosť rozhodcovskej doložky, keďže o tom už bolo právoplatne rozhodnuté).

Žalobca neuniesol dôkazné bremeno tvrdenia o nesprávnom úradnom postupe exekučného súdu, keď v konaní nepreukázal, že dňa 20.6.2012 došlo k vydaniu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie neprípustným preskúmaním exekučného titulu a až po uplynutí zákonom (ne)určenej lehoty, s omeškaním viac ako 935 dní. Žalobca až do vyhlásenia dokazovania za skončené nepreukázal ani vznik škody, ktorej náhradu vo výške 1 721,28 eur si uplatnil v konaní v súvislosti s tvrdeným omeškaním pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora v uvedenej exekučnej veci, resp. ani nepreukázal zmenšenie svojho majetku o uvedenú sumu v súvislosti s preskúmaním žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, preskúmaním návrhu na vykonanie exekúcie a preskúmaním exekučného titulu - rozsudku rozhodcovského súdu. Pritom podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. sa uhrádza len skutočná škoda. Skutočnou škodou sa aj v zmysle § 442 ods. 1 OZ rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného reprezentujúca majetkové hodnoty, ktoré je nutné vynaložiť, aby došlo k uvedeniu veci do predošlého stavu. V súvislosti s uvedeným nemožno prehliadnuť, že prípadný nesprávny procesný postup exekučného súdu môže mať za následok vznik zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku oprávneného z exekučného konania, ktoré by bolo priamo a nesprostredkované spôsobené práve týmto postupom. Preto bez povšimnutia nemožno ponechať nielen nečinnosť žalobcu ako oprávneného pri predkladaní exekučným súdom žiadanej zmluvy o úvere, ale ani skutočnosť, že zo strany súdneho exekútora nebola v predmetnej exekučnej veci dodržaná lehota určená v § 44 ods. 1 EP na predloženie návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie exekučnému súdu spolu s exekučným titulom a žiadosťou o vydanie poverenia. Exekučnému súdu bola požadovaná zmluva o úvere predložená až po 30.3.2012, teda po vyše 22 mesiacoch od doručenia prvej výzvy na jej predloženie. Žalobca ako oprávnený, ale aj súdny exekútor svojou nečinnosťou prispeli k oddialeniu posúdenia rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu exekučným súdom.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobca v konaní nepreukázal ani tvrdený nesprávny úradný postup exekučného súdu, ani vznik skutočnej škody zmenšením svojho majetku o tvrdených, ale nepreukázaných, 1 721,28 eur a nepreukázal ani existenciu príčinnej súvislosti medzi tvrdeným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a prípadným zmenšením jeho majetku. Keďže podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sú určené kumulatívne, nesplnenie čo i len jednej z nich vylučuje zodpovednosť štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z.. Vzhľadom na uvedené súd návrh žalobcu v časti náhrady materiálnej škody zamietol.

S poukazom na absenciu predpokladov zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z., žalobcovi nevznikol ani nárok na náhradu škody podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona, ale ani nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 17 ods. 2 citovaného zákona. Rovnako ako pri nároku na náhradu škody je poškodený povinný nielen tvrdiť, ale aj preukázať vznik nemajetkovej ujmy, resp. uviesť skutočnosti, na ktorých základe bude možné podľa zákonom určených kritérií posúdiť vznik a rozsah ujmy. Doba, ktorá uplynula od doručenia žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia exekučnému súdu spolu s návrhom na vykonanie exekúcie a exekučným titulom, až do samotného vydania uznesenia exekučným súdom, nemohla nijako negatívne zasiahnuť žalobcu, nemohla v ňom vyvolať neistotu ako morálnu ujmu, nemohla ovplyvniť jeho plánovanie a rozhodovanie, nemohlo viesť k strate legitímnych očakávaní, že v zákonom určenom čase nastane stav predpokladaný zákonom a nemohla vyvolať ani riziko ohrozujúce konečné vymoženie pohľadávky, keď exekučným titulom je rozsudok rozhodcovského súdu v spotrebiteľskej veci, pričom v iných exekučných veciach žalobcu ako oprávneného bola už spochybnená právomoc rozhodcovského súdu na vydanie takéhoto rozsudku, resp. bola spochybnená materiálna vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku (napr. uznesenie Okresného súdu Svidník sp. zn. 4Er/260/2009 z 4.8.2009, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoE 34/2009 z 30.9.2009, uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoE/5/2010 z 23.2.2010, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3CoE 29/2010 z 5.5.2010, uznesenie Krajského súdu Košice sp. zn. 3CoE/229/2010 z 27.5.2010, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16CoE/228/2012 z 30.8.2012, uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoE/326/2010 z 9.8.2011, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6CoE/59/2010 z 19.4.2011, ale aj uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17 CoE 138/2010-44 z 30.9.2010 a s tým súvisiace uznesenie Ústavného súdu č.k. IV. ÚS 55/2011-19 z 24.2.2011), aj s poukazom na závery uznesenia Súdneho dvora (ES) vo veci Pohotovosť/ J. K. C-76/10

zo dňa 16.11.2010. Exekučný súd nepochybne v uvedenej exekučnej veci realizoval svoje oprávnenie vyplývajúce z ustanovenia § 44 ods. 2 veta tretie Exekučného poriadku v znení účinnom od 9.11.1999, t.j. oprávnenie posúdiť, či exekučný titul - rozhodcovský rozsudok vo veci vyplývajúcej zo spotrebiteľského právneho vzťahu, ktorým je právny vzťah založený právnou skutočnosťou - spotrebiteľskou zmluvou, nie je v rozpore so zákonom. Toto posúdenie, podľa právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, je nepochybne časovo náročné, čo viedlo aj zákonodarcu k vylúčeniu aplikácie 15 dňovej lehoty na vydanie poverenie súdnemu exekútorovi v prípade rozhodcovských rozsudkov (§ 44 ods. 2 EP v spojení s § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ EP) s účinnosťou od 1.6.2010 (zákon č. 144/2010 Z.z.). Aj pre prípadný stav neistoty účastníka neprimerane dlhého konania je tento povinný tvrdením rozhodujúcich skutočností dostatočne vysvetliť motiváciu k uplatneniu nároku na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má slúžiť ku kompenzácii stavu neistoty, do ktorej by bol poškodený v dôsledku neprimeranej dĺžky konania uvedený. Bez povšimnutia pritom nemožno ponechať ani skutočnosť, že zo strany súdneho exekútora nebola v predmetnej exekučnej veci dodržaná lehota určená v § 44 ods. 1 EP na predloženie návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie exekučnému súdu spolu s exekučným titulom a žiadosťou o vydanie poverenia. Teda nielen žalobca ako oprávnený svojou nečinnosťou pri predkladaní požadovanej zmluvy exekučnému súdu, ale aj súdny exekútor svojou nečinnosťou prispeli k oddialeniu posúdenia rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu exekučným súdom. Žalobca v danom prípade nepreukázal nielen tvrdený nesprávny úradný postup exekučného súdu, ale ani tvrdené následky, keď nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy, ako objektívne zistiteľného stavu, ktorého existencia musí byť preukázaná nad všetky pochybnosti a ani jej závažnosť a okolnosti vzniku tvrdenej ujmy, a tak neunesol dôkazné bremeno ani o tejto časti návrhu.

Vzhľadom na uvedené skutkové a právne závery súd nepovažoval za hospodárne vykonať vo veci dôkaz oboznámením sa s obsahom a rozsahom žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie návrhu, ktorú Ministerstvu spravodlivosti SR, ako ústrednému orgánu konajúcemu v mene štátu, doručil žalobca dňa 25.9.2012 pod číslom 6390. S poukazom na všetky uvedené dôvody a ich vzájomné súvislosti súd návrh žalobcu v celom rozsahu zamietol ako nedôvodný.

Rozhodnutie o trovách konania sa zakladá na ustanovení § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého súd náhradu trov konania prizná úspešnému účastníkovi proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. V danom prípade bola úspešným účastníkom žalovaná, ktorá si v lehote určenej v § 151 ods. 1 O.s.p. nevyčísliła žiadne trovy konania a ani zo spisu nevyplýva, že by jej nejaké trovy konania vznikli, a tak jej súd náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu - Okresný súd Komárno, Pohraničná č. 6, Komárno - na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho

posúdenia veci.